

22
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Sub. I, 22/1870*

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 / Μάρτιος 1970

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Ὄχι... οἱ τεχνῖται... οὐκ

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ πρίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα... εἰς τὰ μοναστήρια... εἰς τὰς οἰκογένειάς των... εἰς τὰς γεωργίας... εἰς τὰς τεχνουργίας... (εἰς τὴν κτηνοτροφίαν) 2.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι, κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Σὲν... εἰς τὴν γεωργίαν... εἰς τὴν τεχνουργίαν...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

2. Δρ. Χ.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ο.Χ. 1

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Ο.Χ. 1

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ...

Εἰς τὴν γεωργίαν... εἰς τὴν β. & ν. ἀγρονομίαν καὶ ὅχι εἰς ἄλλα μετέργοντο

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

Ο.Χ. 1

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Με τῶν αὐτῶν λόγων ἐπιγινώσκοντες
καὶ ἡμῶν καὶ ἀμειβόμενοι ἄλλος
πρὸς ἄλλον εἰς ἡμέραν.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; *χρ. 4.6.13..... ἔργ. Ε. Περὶ τοῦ 1925-30.*

Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Σιδηροῦν ἄροτρον ἐχρη-
σιμοποιοῦνται ἀπὸ τοῦ 1924. Γεωργικαὶ δὲ
μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1924.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, ὀπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ; *Μ. Β. Μ. οὐ γὰρ ἐχρησιμοποιεῖτο. εἰς τὰς*
πν. ἀρχικὴν ἔρασαν, εἰς τὴν εἰς πν. ἀγοράν.
Ἐὰν ἄροτρα ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς Βόταν καὶ χαλιῶν

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. (Σχ.δ: α.π. α.ρ. 1. β. β. 2. x)

1. Καίτοι 4. Συμβαίνει 7. 2. 10. —
2. 3. 5. 6. 8. 9. —
3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. —

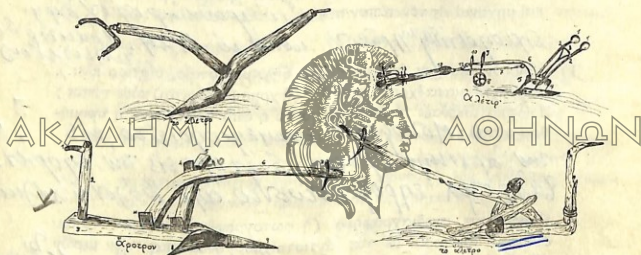
- 2) Τρακτέρ (άπό πότε είναι εν χρήσει;) 470' 10' 1963...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν), *οχι*.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού *ἔρχεται ἀπὸ ἀλλὰ μερὶ*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *κατεσκευάζει*.....
ἐξ ὧν τῶν ἰδίων... ἐν ὁγδοῦς.....
ἐξ ὧν... μηχανῆς.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογράφησατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *(ἔχει τὴν ἀριθμ. 3. βιβλ. ἐχει)*

1. <i>καβαλλάρης</i>	6. <i>σῦρμα</i>	11. ....
2. <i>σταβάρη</i>	7. <i>ὑβί</i>	12. ....
3. <i>σηφ. ἐν</i>	8.	13. ....
4. <i>καβαλλάρης</i>	9.	14. ....
5. <i>κουτσούρι</i>	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο μὲν μορφῆς δι' ὅταν
ἐδάμην. ἦτο βενιεύει... ἰδιο
με... το... εἰκονι... με... το...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

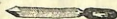
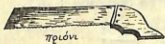
Τεξοειδής.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).

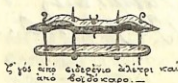
α) ξυλοφάρνι... β) πριόνι... γ) ξμ' ἰλ. (κορίδι)
δ) γριβέλι... ε) ρ. α. β. γ. α. (δω. γ. α. β. γ. α.)

ρινι ή ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Μέχρι τοῦ 1920. Βόες. Ἐπειὴ νῦν οἱ*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; .....

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Μόνο μὲ βόες. Ἐχρησιμοποιεῖτο ζεύγος.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *(Σ. Χ. Ζ. ... λ. ... β. ... ἔχει)*

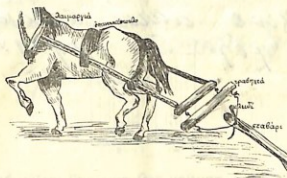
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ἦτο ... ζεύγος ... καὶ ... εἰς ... τοῦ ... μέρες ... ἐδέναν ... μὲ ... ἐκείν ... (Ζεύγος ...)*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *(Κουλλούρι) ... Ἦτο ... ζεύγος ... καὶ ... ἐδέναν ... εἰς ... τοῦ ... μὲ ... ἐκείν ... (Ζεύγος ...)*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *ἦτο ...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ Τὸ ἄροτρον...
(2.4.50... ἐπ' αὐτῇ 5 Β.Μ. 2.4.50)

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας . . . . .

6. *Staurium* (2 sp.)

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *ἄνθρωποι... περιγράφει... παρατηρεῖται... σχεδιάγραμμα... ἐν τῷ ἄροτρῳ*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν, ἄροτρον..... *Περνοὶ... ζεύει... μηχανή... εἰς... ζεύει... μηχανή... 3*
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). *Μ.Ε. ἔχειν... ὁ γεωργὸς... εἰς... μηχανή... οἱ μηχανή... δεμέναι μὲ σχοινί (εἰς τὸν ἄροτρον)*

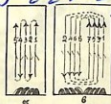
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Μετὰ... μὲνέτερο... ἄρα... ματὰ...
...ἔχει... ἄλλο... (β)... με... το...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

...ἔχει... ἄλλο... ἔχει... ἄλλο... (α)

ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασμές, μεσφράδες κ.λ.π.);

ἔχει... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...
...ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίαν; ἄλλοι... ἔχει...
...ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

...ἔχει... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι; καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

...ἔχει... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...
...ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο... ἄλλο...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων, ἢ ἄλλων. ... *Εἰς... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων... Εἰς... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *ἢ ἄλλων... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *ἢ ἄλλων... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων...*
- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *ἢ ἄλλων... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

ἢ ἄλλων... ὀργώματα... σπορᾶς... ἢ ἄλλων...

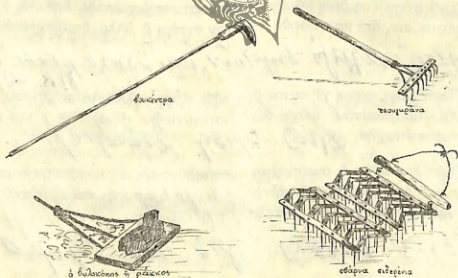
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

7η η' γενεα.
(Βιβλίου Σχεδιασμού και 9.)

2) Γίνεται μετά το δρώμα ισοπέδωσις, τοῦ χωραφίου (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .Γ.Ι.Ν.Ε.Α.Ι. .Μ.Ε.66ΔΡ.Κ.Α. Δ.Ν.Ζ.Ι.Ν.Υ.
.C.Β.Ι.Β.Λ.Ι.Ο.Υ. 2.Χ.Π.Δ.Ι.Α.Φ.Ρ.Δ.Υ.Μ.Ε.Α.Ν.Υ. .Υ.Π.Δ.Ρ.Ο.Υ. 7)

3) Η σκαφή μερών του άγρου που δεν έχουν όργωγη (με σκαλίδα, τσαπί κ. ά.); Νά γίνη εις την θέσιν των ως άνω (1 - 3) έρωτημάτων περιγραφή έκάστου εν χρήσει εργαλείου και νά παρατεθούν σχεδιάσματα ή φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ένταύθα ένδεικτικώς σχεδιάσματα τινων έκ τούτων).

...General ... 26070 ...

γ) Ἑργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

— 12 —

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . . . . ὅς πρὸς ἐπ' αὐτῶν οἱ ἐξ περιεχ.

τοῦ ἑκκαθεκτοῦ νο. μηδ' ἐλθέτω. (ἁ. φ. α. ρ.)

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; ‘Υπήρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὥς ἐπαγγελματίαι δι’ αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίων ;
- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ’
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των); .....

79. 6000 ... 6. 6000 ... 6. 6000 ...
 79. 6000 ... 6. 6000 ... 6. 6000 ...
 79. 6000 ... 6. 6000 ... 6. 6000 ...
 79. 6000 ... 6. 6000 ... 6. 6000 ...
 79. 6000 ... 6. 6000 ... 6. 6000 ...

- 4) 'Εδίδετο (ἡ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θεισμός ; *Μ. ἀνὸς*
μη. (ἡμέρ.) δὲ ν. ἀρχίζειν γὰρ θεισμός ὁ δίδον
δίδον δὲ ν. πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.
τὴν δὲ ν. ἀρχίζειν αὐτὴ τὴν προσοχὴν.
- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἡ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θεισμόν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *δὲ ν. ἀνὸς*
τραγουδοῦσαν αὐτὴν δὲ ν. πρὸς τὴν ἡμέραν
θεισμοῦ. (δὲ ν. καὶ ἐνδομοῦ καὶ τὴν πρὸς).

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινες τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι ἔστιν: λίμνη, κέντρο, κερσ, αὐθιγάζον.

Μαρις. Σεξέιμηναι τον θρησκευτικον ηθικον
και οφειλόμενους ειναι να φανω, οταν εισηγηται
και η μαχη και να ε προσ τον
ηθικον εγχειριστον οτι και παρουν
οι ειναι μετ' αυτων η ελπις.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

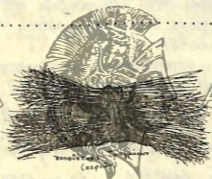
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; .....

[illegible]

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἐκφ. σι. ἀ. γ. ρ. ε. σ. ρ. ο. ... ἐκφ. σι. ἐ. γ. κ. ρ. ν. ε.
 ρ. α. γ. ι. κ. α. ρ. ι. α. ... καί. δ. ν. α. δ. ν. α. ρ. α. δ. ν. ε.
 δ. ν. α. ρ. ι. α. ... ε. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.
 μ. ε. β. ε. ρ. ρ. ο. ... ἀ. γ. ο. β. ε. ρ. ρ. ο. (δ. ν. α. ρ. ι. α.)
 κ. σ. τ. α. ν. α. (δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.)
 η. κ. ρ. ι. σ. τ. α. ... κ. δ. β. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. (δ. ν. α. ρ. ι. α.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.
 δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.
 γ. ε. ρ. ρ. ο. εἰς δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.
 δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α. δ. ν. α. ρ. ι. α.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ἑπρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐσυνθηζέτο ἡ σφαγὴ ἐγίνετο τὸν
Ὀκτωβρίου μὲ Νοεμβρίου, ἐσπρίματο
καὶ ἐμύνη ἐν ὄρει πρὸς ξηρανθῆναι.
Ἐν βενιχίᾳ ἐγένετο δεμάτια παχιστά 6

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Ἐσπρίματο τὸν Μάϊου καὶ Ἰουνίου
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

(2 χέλια ἢ 7 ἄρ. 12-13.).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. . . . .

μεταφέρονται εις το εφεξής...

- 2) Πώς καλεῖται ο χώρος όπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλγωνισμὸν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ; . . . . .

Орфография - именованная система
для записи звуков речи. -

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκὰθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; .....

... Πάντα διὰ τῆς ἐλπίδος.

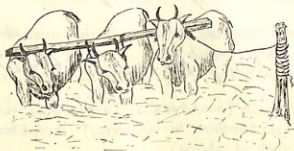
- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνα. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Κεντρικὴν τοῦ χωρίου.*

Εἰς τὰς ἡμετέρας... κυράγυλ...

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὸν τοῦ... τὰ... ἀλῶνισμα... καὶ... ἔκδοσις
 τῆς... οἰ... περιζ... με... ἀλῶν...
 ... ἀλῶν... -

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλῶνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλῶνισμα πρὸς ἀχωροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεύως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλῶ-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος θηλειῆς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

τοῦ... ἀλῶν... καὶ... ἔκδοσις...
 ... ἀλῶν... οἰ... περιζ... με... ἀλῶν...
 ... ἀλῶν... -

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον με τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειῆς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειῆς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

672514-2-
" 672515

α) $6\alpha \cdot 75\alpha$

8-
(Ex 28: 27-28, 16)
τοιοῦται καὶ μη-

✓
6/2/2000
OK

Πολλοὶ ἐν τῇ πόλει ἠρώδου ἡρώδου ἐβου-
λήθησαν ἐκτελέσαι αὐτὸν ἐν τῇ πόλει.
ὁ δὲ ἡρώδης οὐκ ἔβουλήθη, ἀλλὰ ἔπεμψε
αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλῆα τῆς ἰουδαίας.
(Ρομ. 15:1-2). Ἐν τῇ πόλει ἡρώδου ἐβου-
λήθησαν ἐκτελέσαι αὐτὸν ἐν τῇ πόλει.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀρχίζει μετ' ἡμῶν... ἀναπαύεται... πρὶν ἔλθῃ
μαζὶ... ἀναπαύεται... μετ' ἡμῶν... ἀναπαύεται...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): 20... 19... (ἔχει... ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας ὅπως ; μετὰ... 19... ἔρριπται... μετὰ...

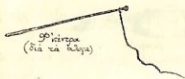
εἰς... 20... ἀλὼν... τοῦ... ὀδοντωτοῦ... 20...
ἔρριπται... ἔξω... ἀλὼν... 20...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

ἡ... 20... 126...
(ἔχει... ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν... 20...)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Ἐλέγετο (διήμει)... καὶ ἡμέραν ἐξή-
νευεν... ἐν... διήμει .....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

(Πάμει)... τὸ... ἀμει... τὸ... ἔμεινεν... ἐντὸς 10.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδία ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Μ. ἔχει... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...
μ. ἔ... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...
ἔχει... ἔμεινεν... ὑπ... ἔμεινεν... τὸ 20% ἔμεινεν...
ἔμεινεν... ἔμεινεν... ἔμεινεν... ἔμεινεν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἔμεινεν... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...
ἔμεινεν... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

ἔμεινεν... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...
ἔμεινεν... τὸ... 1910... ὑπῆρχον... εἰδικοί... ἀγωνισταὶ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανοι εὐρογυλῶς

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀροῦ δημητριακῶν.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με πρῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. .....

λεῖωται (λεῖωσις) ... τὸ λεῖωσις σωρεῖται με
τὸ (λεῖωσις) ... καὶ τὸ λεῖωσις
μετὰ ... τὸ λεῖωσις καὶ τὸ λεῖωσις

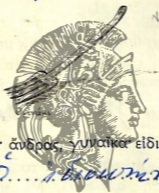

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σῶρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

[illegible]

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... τὸ ἀνέμισμα γίνεται... μ.ε. τὸ (καρποζοῦ)...
(Εἰς τὴν ἐξ. ἀριθμ. 20. 7)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἀνδρ. .... ὁ .... ἡδονήτης.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλω- νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *ἐξ αὐτῶν* ... *ἐξηγούμενα* ...

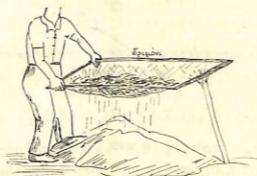
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

ἢ διὰ τὴν διαλογήν γίνεται ἀπὸ δύο γυναικῶν

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπὸ μακρομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

Κ.Κ.Π... ὅν... χρ. ἀνόν
 ὁ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... το... ἀν. ρ. τ. ... ἐν. ἀν. ρ. τ.
 ὁ... ρ. τ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... καὶ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 ὁ... ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... καὶ... ἐν. ἀν. ρ. τ.
 ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 καὶ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.

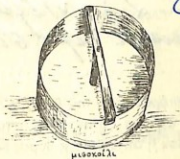
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.
 ἀν. ρ. τ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. ... ἀν. ρ. τ. τ. τ.

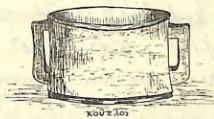
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).. *Εἰς δ. κ. ιαννίς*
ε. ε. γ. κ. ν. ε. ... ε. ε. ν. ο. ... γ. κ. κ. γ. ι. ... ε. δ. γ. ε. ... ε. ν. α
(γ. κ. κ. α.) ... γ. ι. ε. κ. α. δ. ε. ... ε. γ. ε. μ. μ. α. ...
- π. ν. α. ι. ... μ. ο. κ. δ. α. ... μ. ε. γ. κ. α. ... ἰ. κ. γ. κ. α. ... δ. κ. α. δ. α.
(ε. κ. ε. δ. ... ε. π. ... ε. κ. ι. ε. π. ... 21).

μυροκοίλι

κούτελοι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ... *το ... γ. κ. γ. κ. α. δ. α. ... κ. α. ι. ο.*
ε. γ. κ. α. δ. α. ... ε. δ. γ. ε. ... ε. κ. α. ... ε. κ. α.
γ. κ. α. ι. ... ε. κ. α. δ. α. ... γ. κ. γ. κ. α. ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) *ἀποθηκεύετο εἰς ... ε. κ. α. δ. α. ... ε. κ. α. δ. α.*
(ε. κ. α. δ. α.) ... ε. κ. α. δ. α. ... ε. κ. α. δ. α. ... κ. α. ι. ο.
ε. κ. α. δ. α. ... ε. κ. α. δ. α. ... ε. κ. α. δ. α. ... ε. κ. α. δ. α.

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον;

Ὡς... ἄχρυν... μὲν...
ρῆτο... εἰς... ἄχρυν... ἔτι...
πυρίου... —

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Πρὶν ἀρχίσουν τὰ ἐξάντιστα,
παράρξιν τὰ παρὶς τὰ ἐξάντιστα
ἐξ... σπόρου... —

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὡς... ἀρχοῦν... ἔτι... εἰς...
πυρίου... ἔτι... μετὰ...
μετὰ... φωτιάς... —

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὕτη ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

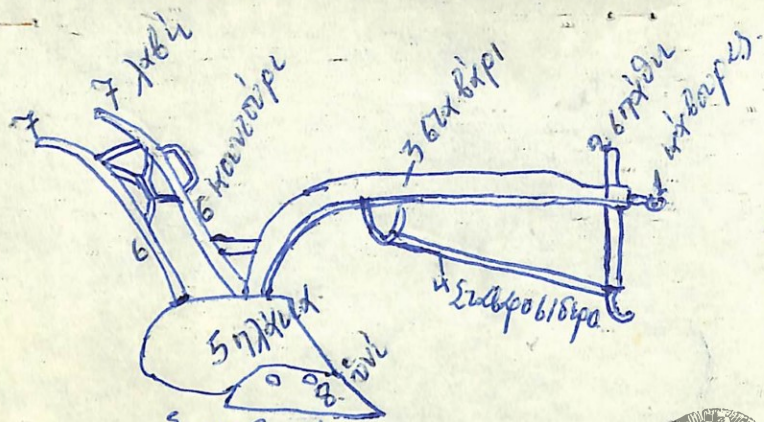

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

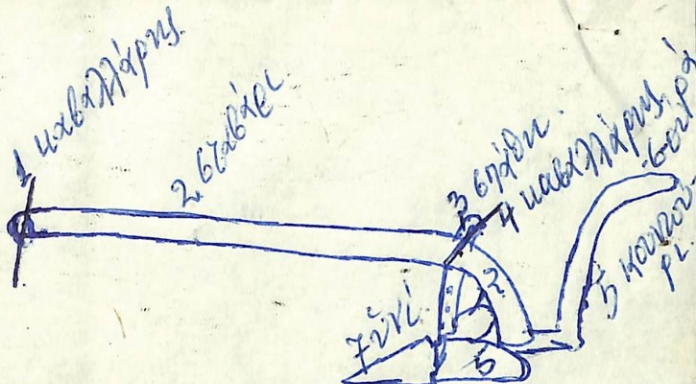
Σχ. 1.

Σιδεροῦν μονόγυρον ἄροτρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

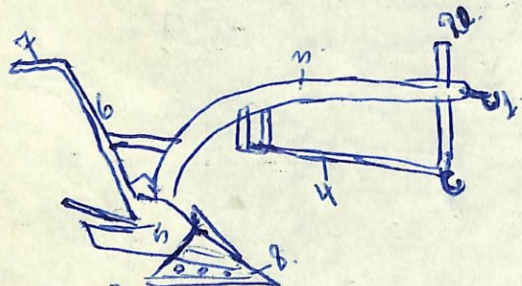

ΑΘΗΝΩΝ

Σχ. 3.

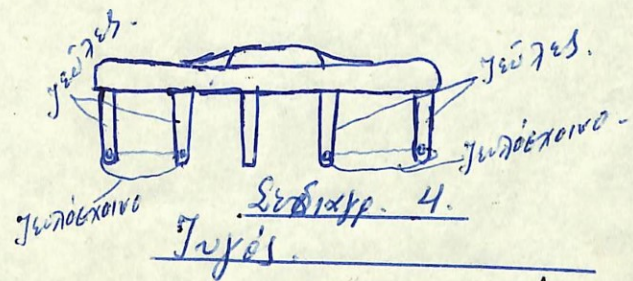
Σιδεροῦν ἄροτρον.

Σχ. 2.

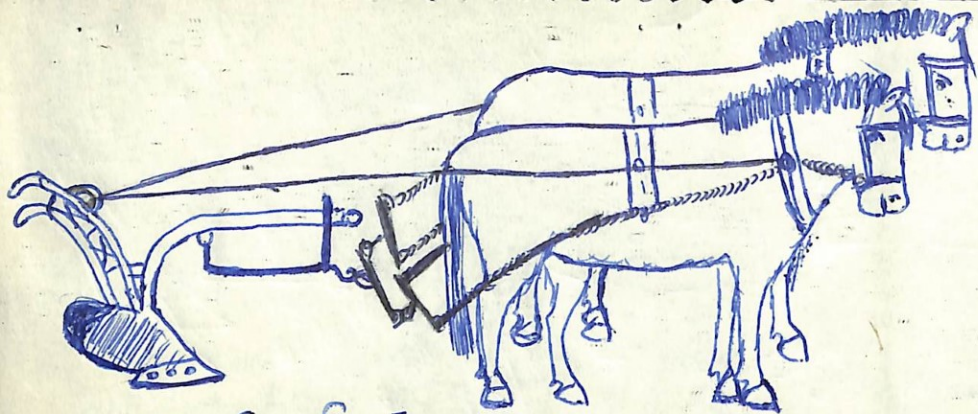
Σιδεροῦν δίγυρον ἄροτρον.

ὁνομαζίας ἴδιος μέτῳ μονόγυρον.

Σχ. 4.

Σχ. 4.

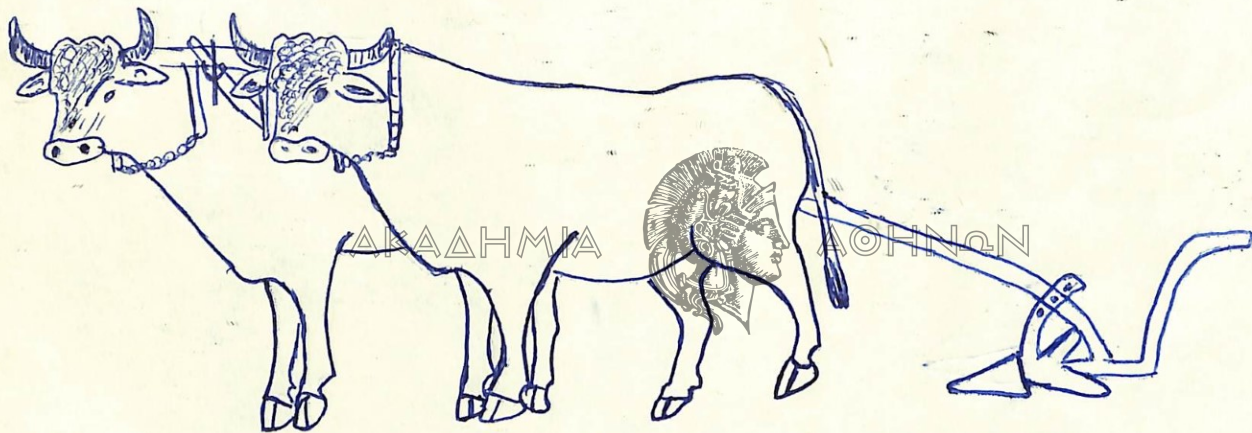
Σχ. 5.

Πόλις δύο χίλια ὅμιον
 ἔστω ἵππον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

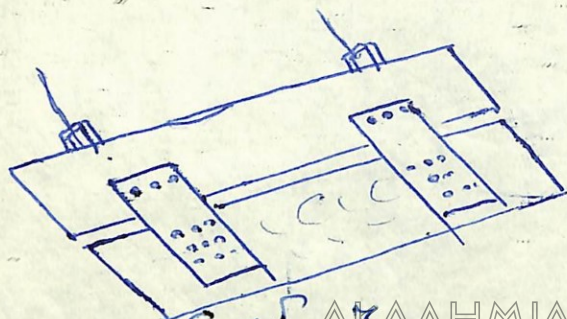

ΑΘΗΝΩΝ

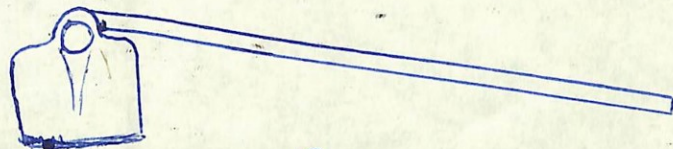
Σχ. 6.

Τύπος Βοῦν μερὰ Τυγῶν.
καὶ βυγίου ἀρότρου.

Σχεδ. 7. ΑΓΑΘΗΜΙΑ

Σύστημα 2 βάρνα.

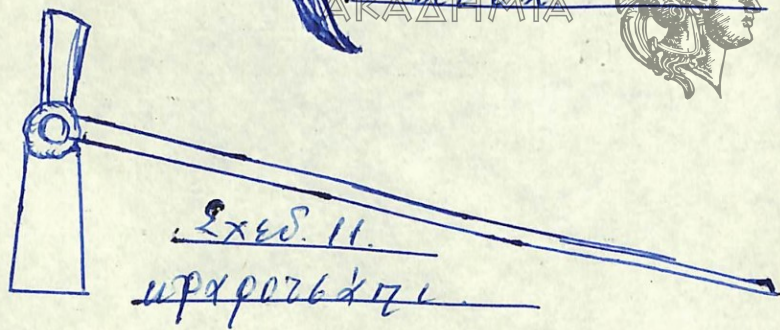
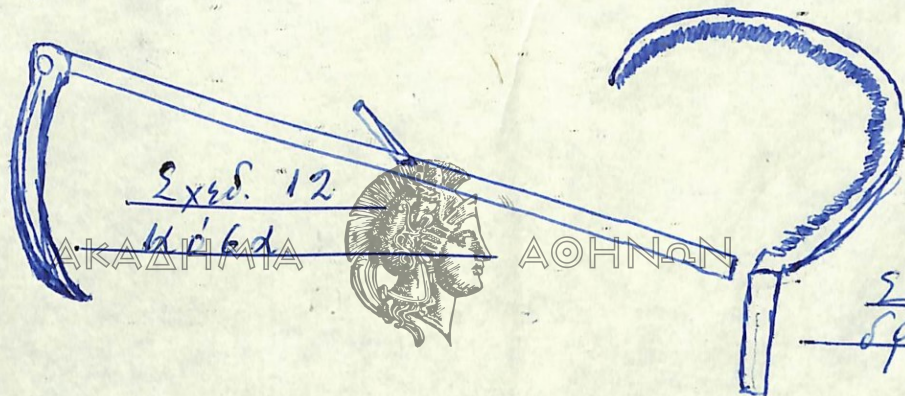
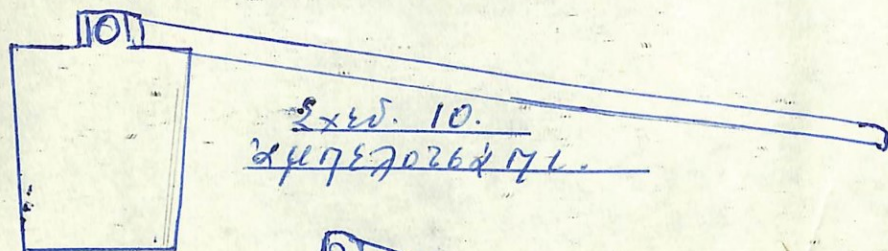
Σχεδ. 8.

Σύστημα
ΑΘΗΝΑΝ

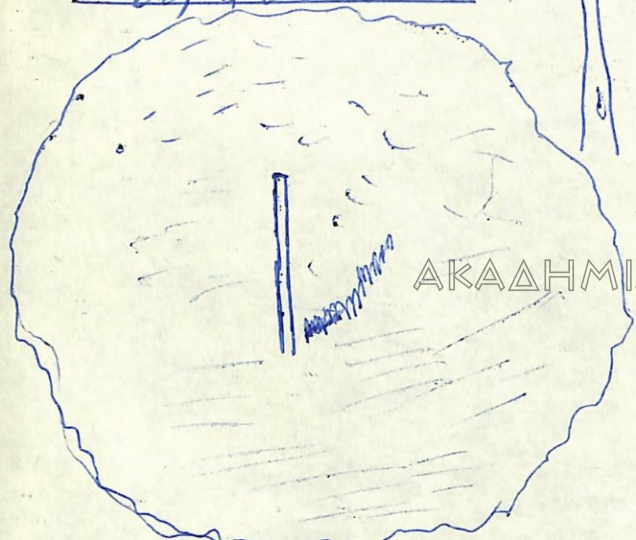
Σχεδ. 9.

Σύστημα 3 βάρνα.

Σ 14
Σ 14

Σ 15

Σ 15

Σ 16

Σ 16

ΣΧΕΔ. 17

Παράδειγμα.

ΣΧΕΔ. 18.

Μακρύς ή μικρός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

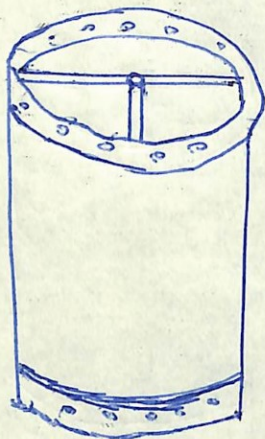
ΣΧΕΔ. 20.

ή Βίτρυς.

ΣΧΕΔ. 19.

ή Φαράγγι.

ΣΧΕΔ. 21

70 & 11' (100 & 11)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΕΔ. 20.
ΚΑΡΓΟΤΟΪ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Звонителна

- 11 -

- [illegible]

τῶν ἐσθίων, ἐγὼ καὶ ἄλλα μέχρι τοῦ μέγαν τοῦ
 Ἰσχυρίου. - 12

9. τῶν ἰδίων. ὅς ἐστιν καὶ ἀγνώσκων παρῶντας
 καὶ μετὰ διὰ τὸ ὅτι οἱ ἐνὶ σπαιρίον ἡρώων
 ὁμοῖον μετὰ ἑλκὸς διὰ χρησιμοποιοῦντες ἐστίν.
 τὸ παρασκευάζειν ἐπὶ ἑλκὸς (ἐκτοφύει)
 (Σκεδ. ἐγ. ἀρ. 17).

ἑλκὸς καὶ ἀγνώσκων καὶ μετὰ ἑνὶ ἑλκὸς διὰ
 διὰ τὸ ἐνὶ σπαιρίον (ἐλκὸς) καὶ τοῦτο ἐν ἑλκὸς
 ἑλκὸς μετὰ, τὸ διὰ διὰ ἑλκὸς (μηνέ-
 γκα ἢ παρῶν), (Σκεδ. ἐγ. ἀρ. 18).

10. καὶ ἐκτοφύειν ἐλκὸς. ρίχνει, μετὰ
 (ἐκτοφύειν μετὰ ἀγνώσκων) γὰρ καὶ μὴν ἡρώων
 τὸ ἑλκὸς. -

11. εἰς ἐν σπαιρίον (ἐλκὸς) καὶ χωρίον. Ἡ ἐλκὸς
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΝ
 καὶ μετὰ εἰς ἐλκὸς ἐστὶν ἀπὸ ἐλκὸς
 ἑλκὸς μετὰ τοῦτο.

12. πλεονάζει τὸ σπαιρίον καὶ ἐπὶ τὸ ἐλκὸς διὰ τὸ

- φλεγομένη;

- φλεγομένη!

- τοῦ σπαιρίον καὶ μὴν φλεγομένη! -

13. ρίχνει γὰρ καὶ μὴν ἡρώων ὁ παρῶν
 σπαιρίον (ἐκτοφύει).

